

УДК 378.016:376

ДОЛИННИЙ Юрій Олексійович,

кандидат педагогічних наук, доцент,

докторант кафедри педагогіки і методики

технологічної освіти,

Глухівський національний педагогічний університет

імені О. Довженка

e-mail: mr.dya69@gmail.com

СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ ДО РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ З ОБМЕЖЕНИМИ ФІЗИЧНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ

У статті розглянуто представлено структурні компоненти підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту до реабілітаційної роботи з дітьми з обмеженими фізичними можливостями. Розглянуто професійно-особистісну; особистісно-орієнтовану; компетентнісну; діяльнісну; функціональну структуру професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту до реабілітаційної роботи з дітьми з обмеженими фізичними можливостями. На основі аналізу наукових праць вітчизняних та іноземних авторів доведено, що професійно-особистісний; особистісно-орієнтований; компетентнісний; діяльнісний; функціональний компоненти підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту позитивно впливають на професійну спроможність майбутнього фахівця з фізичної терапії, ерготерапії, фізичної реабілітації дітей з обмеженими фізичними можливостями.

Ключові слова: *структура; компоненти; професійна підготовка; реабілітація; фізичне виховання; діти; обмежені фізичні можливості*

Постановка проблеми. Сучасний соціум досить потребує висококваліфікованих, компетентних і конкурентоспроможних фахівців, які ефективно відновлюють стан здоров'я дорослих і дітей. В цьому відношенні базисними цінностями особистості людини, яку реабілітують, завжди лишається її особистісний розвиток, максимальне відновлення тілесного, душевного і морального здоров'я яке було у індивіда порушене через будь-які (часом драматичні) обставини.

Обмеження життєдіяльності визначається повною або частковою втратою здатності чи можливості до самообслуговування, самостійного пересування, орієнтації, спілкування, навчання, контролювання своєї поведінки, а також значним обмеженням обсягу трудової діяльності [1].

Актуальною проблемою сучасної педагогічної теорії і практики є процеси професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту до реабілітаційної роботи з дітьми з обмеженими фізичними можливостями у вищій школі. Підвищена увага до цього питання великої кількості педагогів, психологів, соціологів зумовлена тим, що діти з обмеженими фізичними можливостями в сучасному демократичному суспільстві не мають права залишатися на узбіччі соціально-культурних процесів, системи людських взаємин і цінностей. Ці діти мають такі ж права, як і здорові: їм необхідно повноцінно навчатися, отримувати загальну освіту та в майбутньому приносити користь суспільству та державі.

Життєвий досвід, практика фізичного виховання та спорту сприяють комплексній реалізації проблеми реабілітації дітей з обмеженими фізичними можливостями, освіти, виховання, формуванню позитивного морального та психофізичного клімату в суспільстві.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Реалізацію принципу неперервності професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту досліджували С.У. Гончаренко, І.А. Зязюн, С.О. Сисоєва, В.О. Кукса, Л.П. Сущенко й інші. Проблема дітей з обмеженими фізичними можливостями та корекційну роботу з такими дітьми розглядали І.Д. Бех, В.І. Бондар, В.В. Засенко, Д.В. Лубовський, О.В. Гузій, О.С. Куц, Є.М. Мастюкова, Г.М. Мерсіянова, В.М. Синьов, Є.Ф. Соботович, Л.В. Фомічова, О.П. Хохліна, М.Д. Ярмаченко.

Особливості реабілітаційної роботи засобами фізичної реабілітації з людьми, що мають обмеження в розвитку, досліджували І.М. Башкін, Т.В. Бойчук, О.М. Вацеба, А.С. Вовканич, Т.В. Д'яченко, Ю.О. Ляной, О.К. Марченко, В.М. Мухін. Особливості навчання та майбутньої життєдіяльності дітей з обмеженими можливостями опрацьовували І.В. Дмитрієва, В.В. Золотоверх, С.Ю. Конопляста, В.І. Ляшенко, В.А. Липа, Н.О. Мирошніченко, Л.К. Одинченко, В.В. Тарасун, Д.І. Шульженко.

Формулювання цілей статті. Розглянути структурні компоненти підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту до реабілітаційної роботи з дітьми з обмеженими фізичними можливостями.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основи професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту до реабілітаційної роботи з дітьми з обмеженими фізичними можливостями проявляються у формі взаємодії різних структур: професійно-особистісної; особистісно-орієнтованої; компетентісної; діяльнісної; функціональної. Крім того концепція нашого дослідження відображає взаємозв'язок і взаємодію різних підходів щодо підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, фізичної реабілітації дітей з обмеженими фізичними можливостями.

Професійно-особистісний компонент – один із важливих компонентів підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту до реабілітаційної роботи з дітьми з обмеженими фізичними можливостями. Він забезпечує професійними знаннями майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, фізичної реабілітації.

Професійна підготовка майбутніх фізичних терапевтів, ерготерапевтів, фізичних реабілітологів до реабілітаційної роботи з дітьми з обмеженими фізичними можливостями у зв'язку з провідними тенденціями в сучасній освітній сфері потребує відчутної оптимізації, вдосконалення змісту навчання і зміни педагогічної парадигми, системного опрацювання й створення чинної моделі ефективного навчально-виховного процесу підготовки висококваліфікованих фахівців фізичної терапії, ерготерапії, фізичної реабілітації.

Умови, що висуває сучасне суспільство майбутнім фахівцям з фізичної реабілітації, які працюватимуть з дітьми з обмеженими фізичними можливостями, потребують їх всебічної професійно-особистісної підготовки. Професійно-особистісний компонент в структурі підготовки майбутніх фахівців дозволяє забезпечувати підготовку студентів з фізичного виховання і спорту до реабілітаційної роботи як невід'ємної складової частини професійного становлення особистості майбутнього фахівця з фізичної реабілітації у процесі його професійної підготовки [2].

Професійно-особистісна підготовка майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту до реабілітаційної роботи набуває актуальності в останні роки, її розглядає багато вітчизняних і закордонних фахівців, дослідників і науковців, які працюють у галузі

теоретичної та практичної підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації для здійснення профілактичної та оздоровчої роботи в сучасних оздоровчих центрах [3].

Аналіз літератури з проблеми підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту до реабілітаційної роботи показав, що найбільш визнаними компонентами педагогічної діяльності та професійної готовності є такі:

- а) теоретичні та методичні знання;
- б) професійні вміння;
- в) психологічні якості особистості (властивості особистості, мотивація, тощо) [3].

«На нашу думку, у майбутнього фахівця повинні бути сформовані професійна направленість (стійкий інтерес до педагогічної діяльності, прагнення оволодіти знаннями, вміннями та навичками в навчальній і виховній роботі, формування необхідних для рис характеру); готовність до виконання майбутньої професійної діяльності, під час якої на високому професійному рівні вирішуються проблеми, що постають під час здійснення профілактичної та оздоровчої діяльності в оздоровчому центрі; рівень мобілізації та активізації знань, умінь, навичок і професійно-значущих якостей особистості» [3].

В.О. Кукса аргументує, що підвищення якості підготовки фахівців -реабілітологів, розвиток національної, зорієнтованої на оздоровчу підготовку спеціалістів, фізично-реабілітаційної освіти – головна передумова активізації інтелектуальних сил і професійних резервів нації, мобілізації психофізичних, духовно-людських і трудових ресурсів [4, с. 41].

К.М. Дурай-Новакова пов'язує професійно-особистісну підготовку, направлену на професійну діяльність, зі стійкими установками на працю. При цьому професійно-особистісна готовність не є єдністю якостей і психічного стану особистості. Вчена вказує, що в структурі професійної готовності визначають такі компоненти: мотиваційний, пізнавально-оцінний, емоційно-вольовий, операційно-дієвий, мобілізаційний [5].

На думку Р.В. Конькової, у перелік умінь і навичок, необхідних майбутнім фахівцям з фізичного виховання і спорту при оволодінні професією, входять такі:

- 1) уміння співвідносити вимоги професії викладача фізичної культури до людини зі знаннями про свої індивідуальні особливості;
- 2) загально-педагогічні вміння та навички;
- 3) уміння прогнозувати розвиток професії викладача фізичної культури в найближчій перспективі та ін. [6].

Серед особистісних якостей майбутнього фахівця з фізичної терапії, ерготерапії, фізичної реабілітації дітей з обмеженими фізичними можливостями виділяються такі: емоційність; відкритість; наявність естетично-ціннісних стереотипів; ініціативність; свобода самовисловлення; висока творча активність; самоорганізованість і працездатність.

Особистісно-орієнтована професійна підготовка майбутніх фахівців у вищих навчальних закладах розглядається як науково обґрунтована система суб'єктної взаємодії студентів і професорсько-викладацького складу вищого навчального закладу, в основу побудови якої покладено принцип особистісного підходу до кожного студента.

Результатом і головною метою особистісно-орієнтованої професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, фізичної реабілітації є формування смислової парадигми особистості майбутнього фахівця, яку можна розглядати як інтегральне особистісне утворення особистості, що забезпечує її здатність до професійного самовизначення, професійної самоактуалізації та професійної самореалізації упродовж життя, здатність до неперервної фізкультурної освіти [7].

Для майбутніх фізичних терапевтів, ерготерапевтів, фізичних реабілітологів в контексті особистісно-орієнтованого підходу важливі самоповага особистості, недопустимість посягань на її суб'єктивність, свободу.

Толерантність, яка є однією з провідних професійних якостей фізичного реабілітолога, складається з терпіння, життєвого досвіду і знання особистих особливостей дітей з обмеженими фізичними можливостями, поваги до неї, прийняття дитини з вадами в розвитку такою, якою вона є. Дає змогу визнати право дитини з обмеженими фізичними можливостями бути самою собою, мати власні погляди, переконання [8].

Совість є внутрішнім контрольним механізмом свідомості, що означає спільне бачення, можливість подивитися на свої вчинки очима інших людей або з позиції найвищих моральних імперативів. Безумовною умовою формування совісті є здатність людини прислухатися до своїх душевних процесів, її внутрішня чутливість і спостережливність, хоча докори сумління можуть діяти й тоді, коли людина хоче свідомо від чогось відійти, забути щось. У фахівця з фізичної реабілітації совість – це почуття моральної відповідальності за свою поведінку, потреба діяти відповідно до власних уявлень про добро, благо і справедливість. Керуючись власним почуттям справедливості та моральними цінностями суспільства, спираючись на совість, він може розібратись у найскладнішій ситуації та прийняти вірне, виправдане рішення [9].

Гідність реалізується через увічливість, порядність, чесність, скромність, вимогливість до себе, самовладання, благородство. Скромність фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, фізичної реабілітації тісно пов'язана із самокритичністю та високою вимогливістю до себе. Еталоном порядності, моральної досконалості фахівця з фізичної реабілітації є благородство [9].

Важливим для майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, фізичної реабілітації, є поняття справедливості, поваги прав і гідності дітей з обмеженими фізичними можливостями. Для фізичного реабілітолога справедливість означає так виконувати свої обов'язки, щоб справедливість була щодо інших і завжди зберігалось почуття власної гідності. Ця риса має бути постійно присутня у взаємовідносинах фахівця з фізичної реабілітації з дітьми з обмеженими фізичними можливостями. Етичні категорії гідності й честі займають особливе місце в структурі моральної свідомості, оскільки вони торкаються глибини внутрішнього світу людини і є основою моральної культури особистості фахівця.

Компетентнісний компонент концептуальної основи підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, фізичної реабілітації дітей з обмеженими фізичними можливостями формує у майбутніх фахівців спеціальні знання та навички щодо спілкування з дітьми з обмеженими фізичними можливостями та їх батьками.

Компетентнісний підхід у системі вищої та загальної середньої освіти є предметом наукового дослідження вітчизняних науковців. На думку В.В. Химинець, традиційна система освіти акцентувала основні зусилля на набутті знань, умінь і навичок, що догматично абсолютизувало знання і формувало пізнавальний підхід до навчання, при цьому увага акцентувалася на здатності та вмінні донести свої знання до дитини з обмеженими фізичними можливостями та їх батькам [10].

Компетентнісний підхід має спрямовувати освітній процес на формування та розвиток у студента ключових і професійних компетенцій створенням необхідних умов, які забезпечують формування умінь вирішувати професійні завдання на основі отриманих знань, умінь і навичок. При цьому, до ключових компетенцій відносять соціальні і особистісні компетенції особи, а до професійних – загально- та спеціально-професійні компетенції.

При застосуванні компетентнісного підходу при підготовці майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, фізичної реабілітації необхідно враховувати той факт, що зі зростанням складності посади та її рівня, питома вага професійної компетенції падає, а особистісна – зростає. Це означає, що частка особистісних компетенцій при формуванні професійної компетентності фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр з охорон здоров'я. Фахівець з фізичної реабілітації. Викладач фізичної культури» має бути більшою, ніж для попереднього освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр з фізичної терапії, ерготерапії, фахівець з фізичної реабілітації. Вчитель фізичної культури».

Ключова компетенція визначається як готовність фахівця з фізичної терапії, ерготерапії, фізичної реабілітації здійснювати складні поліфункціональні, поліпредметні, культуродоцільні види діяльності, ефективно розв'язуючи відповідні проблеми. Компетенції належать до ключових, якщо їх опанування дозволяє розв'язувати різні проблеми у повсякденній, професійній або соціальній сферах. Їх потрібно опанувати для досягнення важливих цілей і розв'язання завдань, що виникають у різних ситуаціях.

Професійна компетенція – це психологічне новоутворення, що включає в себе поряд з когнітивним і поведінковим аспектами, довготривалу готовність до професійної діяльності

як інтегративну властивість особистості. Вона не є раз і на завжди даним новоутворенням і знаходиться у постійному розвитку та оновленні. Визначення поняття «професійна компетентність», виявлення її змісту, вимог до її формування та опису роблять можливим уніфікувати вказане поняття і використовувати його різними професійними і соціальними групами в якості дидактичних одиниць, що описують професійну компетентність.

Діяльнісний компонент концептуальної основи підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, фізичної реабілітації дітей з обмеженими фізичними можливостями сприяє успішній підготовці майбутніх фахівців завдяки свідомому ставленню та бажанню займатись цим напрямком роботи. Діяльнісний компонент головне джерело формування особистості фахівця з фізичної терапії, ерготерапії, фізичної реабілітації, адже тільки в діяльності майбутній фахівець набуває досвід, який, актуалізуючись, викликає розгортання внутрішніх структур особистості й тим самим надає професійній діяльності особистісний зміст свідомого ставлення та бажання займатись обраним напрямком роботи [11].

Діяльнісний компонент під час підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, фізичної реабілітації дітей з обмеженими фізичними можливостями важливий з точки зору організації значимої навчально-професійної та професійної діяльності студентів у даній галузі як основи та засобу формування готовності майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до здоров'язбережувальної діяльності. Відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики майбутнього фахівця з фізичної реабілітації, можливо виділити таку структуру діяльнісного компонента майбутнього фахівця з фізичної реабілітації:

- свідоме ставлення та бажання займатись реабілітаційною роботою з дітьми з обмеженими фізичними можливостями;
- формування у майбутнього фахівця з фізичної реабілітації ціннісних орієнтацій і мотивів на здійснення здоров'язбережувальної діяльності;
- програмування і планування реабілітаційної діяльності;
- визначення мети і завдань реабілітаційної діяльності;
- прогнозування і антиципація результатів реабілітаційної діяльності;
- організація здійснення реабілітаційної діяльності;
- організація лікарського і педагогічного контролю за ефективністю проведення і результатами реабілітаційної діяльності [2].

Діяльнісний компонент дозволяє майбутнім фахівцям з фізичної реабілітації організувати свою діяльність (викладача та студента) в єдності її стратегічного, тактичного і операційного боків, сприяє виявленню сукупності педагогічних умов успішного формування готовності майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до здоров'язбережувальної діяльності, а також розроблення методики реалізації цих умов. Здоров'язбережувальна діяльність з погляду діяльнісного підходу є послідовними діями, що виконує суб'єкт; формою людської активності; має обґрунтовану мету; перетворює об'єктивну дійсність; реалізується на основі певних методів із застосуванням засобів; потребує творчого підходу; має безперервний характер свідомого ставлення та бажання займатись таким напрямком роботи [2].

Функціональний компонент концептуальної основи підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, фізичної реабілітації дітей з обмеженими фізичними можливостями забезпечує функціональну спроможність майбутніх фахівців до виконання професійних функцій.

Ідея функціональної спрямованості професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації зумовлюється зростаючою увагою до формування функціональності знань, що в свою чергу пояснюється переходом національної системи освіти на новий рівень розвитку, коли основним завданням навчально-виховного процесу є формування системи ключових компетентностей особистості, складником яких повинні стати функціональні знання та спроможність майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, фізичної реабілітації до виконання професійних функцій [12, с. 66].

Український тлумачний словник термін «функціональність» трактує як практичність і корисність [13]. Функціональні знання вчені визначають як чітку, об'єктивну, систематизовану наукову інформацію, засвоєну до рівня осмислення її зовнішніх і внутрішніх зв'язків і придатну для творчої реалізації особистістю в змінних умовах її

існування як складник ключових компетентностей особистості. Таке визначення відповідає вимогам гуманізації освіти, оскільки саме людина (а не знання) є об'єктом формування функціональності. Це визначення змінює ставлення до знання в умовах особистісно-орієнтованого навчання, оскільки в системі формування професійних функцій фізичного терапевта, ерготерапевта, фізичного реабілітолога розвиток особистості є найголовнішою вимогою і результатом [12, с. 66].

Ідея функціональної спрямованості професійної підготовки майбутнього фахівця з фізичної терапії, ерготерапії, фізичної реабілітації повністю відповідає завданню формування професійних компетентностей, які дають змогу майбутньому фахівцю ефективно брати участь у багатьох соціальних сферах і є індикаторами готовності до практичної діяльності [1].

Функціональний компонент концептуальної основи підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, фізичної реабілітації дітей з обмеженими, на думку О.М. Ващенко, містить:

- розвиток функціональних систем організму людини;
- розвиток пізнавальних процесів (сенсорного й інтелектуального), психічних процесів (адекватності психічного відображення, сприйняття, уваги, позитивного мислення, пам'яті й ін.);
- формування психічних станів (у межах норми імпульсивності, тривожності, агресивності);
- вільний природний вияв позитивних емоцій;
- розвиток особистісних якостей;
- подолання негативного ставлення до особистого здоров'я, життя, самого себе, до людей [14].

Висновки. Розглядаючи всі зазначені концептуальні основи професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту до реабілітаційної роботи з дітьми з обмеженими фізичними можливостями можемо зазначити, що цей напрямок підготовки ґрунтується у взаємодії професійно-особистісної, особистісно-орієнтованої, компетентнісної, діяльнісної, функціональної структури підготовки.

До того ж, концепція підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, фізичної реабілітації дітей з обмеженими фізичними можливостями передбачає якісну систему вищої освіти, яка відповідає всім вимогам сучасної професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту до реабілітаційної роботи.

Якісна підготовка майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, фізичної реабілітації дітей з обмеженими фізичними можливостями не може здійснюватись без досконалого знання фізіологічних і психолого-педагогічних особливостей таких дітей, без вдосконалення державної професійної освіти, законодавчо-нормативної бази України, створення моделі професійної підготовки майбутніх фахівців такого напрямку діяльності.

Перспективи подальших досліджень. Розглянути сучасний стан підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту до реабілітаційної роботи з дітьми з обмеженими фізичними можливостями у вищих навчальних закладах України

Список бібліографічних посилань

1. Іванова С. В. Функціональний підхід до визначення професійної компетентності вчителя біології та організація її вдосконалення в закладі післядипломної освіти. Вісник Житомирського державного університету. Педагогічні науки, 2008, Вип. 42, С. 104–110.
2. Белікова Н.О. Підготовка майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до здоров'язбережувальної діяльності: теорія та методика: Київ: Козарі, 2012. 584 с.
3. Погонцева О.В. Особливості підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до роботи у сучасних оздоровчих центрах. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту, 2009, №10, С. 177–180.
4. Кукса В. Переорієнтація професійної самосвідомості студента фізреабілітолога. Теорія і методика фізичного виховання і спорту, 2002, № 4, С. 41–47.
5. Дурай-Новакова К.М. Формирование профессиональной готовности студентов к педагогической деятельности: автореф. дис. ... д-ра пед. наук. М., 1983. 32 с.
6. Конькова Р.В. Подготовка преподавателя физической культуры в классическом университете: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08. Кемерово, 2003. 212 с.

7. Сущенко Л. П. Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту (теоретико-методологічний аспект). Запоріжжя: Запорізький держ. ун-т, 2003. 442 с.
8. Кондратенко Г., Черніков С. Професійне становлення майбутнього фахівця в позанавчальній діяльності вишу. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013, Вип. 121, Ч. II, С. 33–38.
9. Гомонюк О. Педагогічні умови формування професійно значущих якостей у майбутніх реабілітологів. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Педагогічні науки, 2014, №8(285), С. 87–92.
10. Химинець В. Компетентнісний підхід до професійного розвитку вчителя. URL: <http://zakinppo.org.ua/2010-01-18-13-44-15/233-2010-08-25-07-10-49>.
11. Атанов Г.О. Теорія діяльнісного навчання: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Кондор, 2007. 185 с.
12. Хоменко П. В. Формування функціональних знань старшокласників з органічної хімії в загальноосвітніх навчальних закладах: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ: Нац пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, 2007. 266 с.
13. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. Київ: Ірпінь: Перун, 2005. 1728 с.
14. Ващенко О., Свириденко С. Організація здоров'язберігаючої діяльності початкової школи. Початкова освіта, 2005, №46, С. 2–4.

References

1. Ivanova, S.V. (2008). Functional approach to the definition of the professional competence of the teacher of biology and organization of its improvement in the institution of postgraduate education. *Bulletin of Zhytomyr State University. Pedagogical Sciences*, Issue 42, 104–110.
2. Belikova, N.O. (2012). Training of future specialists in physical rehabilitation to healthcare-saving activity: theory and methodology. Kyiv: Kozari. 584 p.
3. Pogontseva, O.V. (2009). Features of the training of future specialists in physical rehabilitation to work in modern health centers. *Pedagogy, Psychology and Medical-Biological Problems of Physical Education and Sports*, 10, 177–180.
4. Kuksa, V. (2002). Reorientation of professional self-knowledge of a student of a physiotherapy specialist. *Theory and Methods of Physical Education and Sports*, 4, 41–47.
5. Durai-Novakova, K.M. (1983). Formation of professional readiness of students for pedagogical activity (Doctor Science dissertation). *Theses*. Moscow. 32p.
6. Kon'kova, RV (2003). Preparation of the teacher of physical culture in the classical university (Ph.D dissertation). Kemerovo. 212 p.
7. Sushchenko, LP (2003). Professional training of future specialists in physical education and sports (theoretical and methodological aspect). Zaporozhye: Zaporizhzhya State University. 442 p.
8. Kondratenko, G., Chernikov, S. (2013). Professional development of a future specialist in extra-curricular activities. *Proceedings. Series: Pedagogical Sciences*. Kirovograd: V.Vynnychenko KSPU, Issue 121, Part II, 33–38.
9. Gomonyuk, O. (2014). Pedagogical conditions for the formation of professionally significant qualities in future rehabilitants. *Scientific herald of the Lesia Ukrainka Eastern European National University. Pedagogical sciences*, 8 (285), 87–92.
10. Khiminets, V. Competency approach to the professional development of a teacher. Retrieved from <http://zakinppo.org.ua/2010-01-18-13-44-15/233-2010-08-25-07-10-49>.
11. Atanov, G.O. (2007). The theory of activity training: a manual for students in higher education. Kiev: Condor. 185 p.
12. Khomenko, P.V. (2007). Formation of functional knowledge of senior pupils from organic chemistry in general education institutions (Ph.D dissertation). Kyiv: M.P. Drahomanov National Pedagogical University. 266 p.
13. Great explanatory dictionary of modern Ukrainian language (2005). In V.T. Busel (Compiler and Ed.). Kyiv: Irpen: Perun. 1728 p.
14. Vashchenko, O., Sviridenko, S. (2005). Organization of health-care activities of elementary school. *Primary education*, 46, 2–4.

DOLYNNYY Yuriy,

Ph.D in Pedagogy, Associate Professor, Doctoral Student of Pedagogy and Methodology of Technological Education Department,
Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University
e-mail: mr.dya69@gmail.com

STRUCTURAL COMPONENTS OF TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS TO REHABILITATION WORK WITH CHILDREN WITH LIMITED PHYSICAL ABILITIES

Abstract. The structural components of preparation of future specialists are presented on physical education and sport to rehabilitation work with children with limit physical possibilities. Professionally-personality is considered; personality-oriented; competent; activity; functional structure of professional

preparation of future specialists on physical education and sport to rehabilitation work with children with limit physical possibilities.

A Professionally-personality component provides professional knowledge of future specialists on physical therapy, eegotherapy, physical rehabilitation. A Professionally-personality component in the structure of preparation of future specialists allows to provide preparation of students from physical education of i sport to rehabilitation work as inalienable component part of the professional becoming of personality of future specialist on a physical rehabilitation in the process of his professional preparation.

The Personality-oriented professional preparation of future specialists in higher educational establishments is examined as a scientifically reasonable system of subject co-operation of students and faculty advisors of higher educational establishment, in basis of construction of that principle of the personality going is fixed near every student.

Competence approach in the system of higher and general middle education is the article of scientific research of home scientists. In opinion of W.W. Himinec, the traditional system of education accented basic efforts on acquisition of knowledge, abilities and skills, that dogmatically absolutes knowledge and formed the cognitive going near studies, here attention was accented on ability and ability to carry the knowledge to the child with limit physical possibilities and to their parents.

Activity of components main source of forming of personality of specialist on physical therapy, eegotherapy, physical rehabilitation, in fact only in activity a future specialist acquires experience, that, topically, causes development of underlying structures of personality and gives the same to professional activity personality maintenance of conscious relation and desire to engage in select direction robot. Activity of components allows to the future specialists on a physical rehabilitation to organize the activity(teacher and student) in unity of her strategic, tactical and operating parties, assists the exposure of totality of pedagogical terms of the successful forming of readiness of future specialists on a physical rehabilitation to health of maintenance, activity, and also development of methodology of realization these terms.

Functional knowledge scientists determine as the clear, objective, systematized scientific information mastered to the level of comprehension of her external and internal connections and suitable for creative realization personality in the variable terms of her existence as a constituent of key competence personality.

On the basis of analysis of scientific works home and foreign authors are well-proven that professionally-personality; personality-oriented; competence; activity; functional the components of preparation of future specialists on physical education and sport positively influence on professional possibility of future specialist on physical therapy, eegotherapy, physical rehabilitation of children with limit physical possibilities.

Key words: *structure, components; professional preparation; rehabilitation; physical education; children; limited physical abilities*

*Одержано редакцією 27.11.2017
Прийнято до публікації 08.12.2017*